

Biopsykososiaalinen kuntoutus pitkittyvässä tai toistuvassa selkäkivussa

Luonnos hyväksytty 4.9.2018 Palkon kokouksessa julkistettavaksi Otakantaa-sivulla kommentoitavaksi

Palkon suositus		Biopsykososiaalinen kuntoutus kuuluu terveydenhuollon palveluvalikoimaan kun selkäkipu on pitkittymässä kuuden viikon kestoiseksi tai kun se toistuu lyhyemmissä jaksoissa, ja toiminta- ja työkyky ovat sen johdosta uhattuna.
Arvioinnin osa-alueet	Terveysongelman vakavuus ja yleisyys	Selkäkipu voi kroonistuessaan alentaa merkittävästi henkilön työ- ja toimintakykyä ja elämänlaatua. Krooninen kipu vaikuttaa myös mielentilaan. Viimeisen 30 päivän aikana selkäkipua on kokenut 44 prosenttia miehistä ja 48 prosenttia naisista. Sairauspäivärahaa selkävun takia sai vuonna 2017 noin 21 000 henkeä. Selkäsairauden takia oli työkyvyttömyyseläkkeellä vuonna 2012 noin 26 600 henkeä.
	Vaikuttavuus	Potilaat, joiden selkäkipu pitkittyy tai toistuu ja on vaarassa kroonistua, tulee arvioida yksilöllisesti huomioiden biopsykososiaaliset tekijät. Potilaan toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi tarvittavat kuntouttavat toimenpiteet suunnitellaan potilaan elämäntilanne kokonaisvaltaisesti huomioiden.
	Turvallisuus	Biopsykososiaaliseen kuntoutukseen ei liity tekijöitä, jotka vaarantaisivat potilaan turvallisuuden verrattuna nykykäytännön mukaiseen biolääketieteelliseen malliin.
	Kustannukset ja budjettivaikutukset	Selkävun aiheuttamat terveydenhuollon kustannukset koostuvat lääkärin sekä erityistyöntekijöiden, pääsääntöisesti fysioterapeuttien, vastaanotokäynneistä. Biopsykososiaalinen malli voi edellyttää aiempaa pidempiä vastaanotokäyntejä, mutta alkuvaiheessa tehtävä lisäpanostus voi kuitenkin vähentää seurantakäyntejä. Aktiivisesti toiminta- ja työkykyä tukeva biopsykososiaalinen kuntoutus vähentää sairauspoissaolojen tarvetta ja siten sairauspäivärahoista ja työkyvyttömyyseläkkeistä aiheutuvia kuluja.
	Eettisyys ja taloudellisuus kokonaisuutena	Epäspesifiin selkäkipuun liittyy sairauden tuntoa lisääviä asenteita ja toimintamalleja, minkä vuoksi on tärkeä arvioida yksilön voimavarat suhteessa ympäristön vaatimuksiin kokonaisuutena ja kohdentaa biopsykososiaaliset kuntoutustoimenpiteet yksilöllisesti tukemaan aktiivisuutta, voimaantumista ja osallisuutta.
	Diagnoosikoodit	M40-54 Selkäsairaudet, erityisesti M54 Selkäsärky.
	Taustatiedot ja lähteet	Palkon perustelumustio, Kirjallisuuskatsaus